

Przedmurze chrześcijaństwa

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- zainteresowanie nauką polską i uświadomienie jej wartości dla Kościoła i narodu;
- rozwijanie zainteresowania postacią św. Jadwigi Królowej jako wzorowej chrześcijanki i władczyni;

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- po lekcji przedstawia wybrane fakty z życia św. Jadwigi Królowej, potwierdzające jej gorliwą wiarę i rzetelność w pełnieniu powierzonych jej obowiązków;
- wykorzystując wiadomości z lekcji i innych przedmiotów, wyjaśnia wartość nauki dla Kościoła i narodu;
- odnosząc się do wybranych tekstów biblijnych i wydarzeń historycznych z XIV/XV wieku, omawia pojmowanie władzy jako służby społecznej;
- na podstawie życiorysu św. Jadwigi wyjaśnia, jakie cechy powinny charakteryzować dobrego władcę.

Pojęcia, postaci:

Akademia Krakowska – Uniwersytet Jagielloński, św. Jadwiga Królowa.

Wartości:

pojmowanie władzy jako służby społecznej, wartość nauki dla Kościoła i narodu.

propozycja realizacji

Modlitwa: Fragment *Litanii do wszystkich świętych* (ostatnie wezwanie do św. Jadwigi Królowej).

1. Uczniowie na karteczkach wypisują imiona znanych sobie królowych. Następnie jedna osoba zapisuje imiona na tablicy, zaznaczając kreskami, ilu uczniów wymieniło tę królową). Można spodziewać się, iż najczęściej pojawi się św. Jadwiga Królowa – wówczas nauczyciel dopytuje, co uczniowie o niej wiedzą.

(Jeśli nie ma odpowiedzi, podkreśla imię na tablicy i wyjaśnia, że właśnie o królowej Jadwidze powiemy na dzisiejszej lekcji).

2. Odczytanie fragmentu biblijnego: „Mądry władca dobrze swój lud poprowadzi, a rządy rozumnego będą dobrze uporządkowane. Jaki władca ludu, tacy i jego ministrowie, jaki władca miasta, tacy i jego mieszkańcy. Król bez nauki zgubi swój lud, a mądrość władców zbuduje miasto. W rękę Pana są rządy na ziemi, w swoim czasie wzbudzi On dla niej odpowiedniego władcę. W rękę Pana spoczywa powodzenie męża, On osobie prawodawcy udziela swej chwały” (Syr 10, 1–5).
3. Uczniowie, w parach, układają wywiad ze św. Jadwigą, na podstawie życiorysu królowej z podręcznika ze s. 153. Następnie wybrane pary odczytują po jednym pytaniu i odpowiedzi (dopóki żadna inna para nie będzie już miała nowego pytania).
4. Nauczyciel dopowiada, iż tuż po śmierci królowej panowało powszechne przekonanie o jej świętości. Podzielał je również abp gnieźnieński Wojciech Jastrzębiec, pisząc o Jadwidze: „Z doświadczenia wiemy, że spełniała przeróżne uczynki miłosierdzia, cierpliwości, postów, czuwań oraz innych niezliczonych dzieł pobożnych”²². Jej wszelkie zasługi podkreślał także papież św. Jan Paweł II podczas kanonizacji królowej w Polsce (odczytanie tekstu ze s. 154).
5. Na podstawie zdobytych na lekcji wiadomości o św. Jadwidze uczniowie układają wspólnie „Dekalog dobrego władcy” (zapisują go na tablicy oraz w zeszytach).

inna propozycja pracy na lekcji

Tematem lekcji jest formowanie się nowej, chrześcijańskiej monarchii polsko--litewskiej. Ponieważ w procesie tym wielką rolę odegrała królowa Jadwiga, przede wszystkim o niej wspomina podręcznik. Warto jednak zauważyć, że temat przerabiany pod koniec roku cieszy się zwykle mniejszą uwagą uczniów, nauczyciel niekiedy nie ma już nawet czasu na jego realizację. Postać św. Jadwigi powróci w klasie III gimnazjum. Przy omawianiu postaci można podać zarówno jej życiorys (podkreślić fakt, że zrezygnowała ze szczęścia osobistego motywowana wiarą), jak i przeczytać homilię św. Jana Pawła II, w której mówi o roli nauki w życiu Kościoła i społeczeństwa.

W trakcie lekcji nauczyciel może przeprowadzić krótki quiz na temat polskiego renesansu. Potrzebne do rozwiązania quizu informacje uczniowie pozyskali na lekcjach historii. Quiz można również przeprowadzić w formie gry planszowej,

²² <http://www.brewiarz.pl/czytelnia/swieci/06-08.php3> (dostęp z dnia 6.02.2013).

jak w trakcie powtórzeń. Trzeba jednakże dołożyć starań, by ta lekcja – ostatnia miała charakter bardziej rozrywkowy.

Modlitwa: Spontaniczna modlitwa za rządzącymi.

praca domowa

Telegram lub list od św. Jadwigi do dzisiejszych rządzących, wybrane polecenie z podręcznika ze s. 154.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – literatura renesansu polskiego;
- ✓ historia – renesans w Polsce, dokonania Akademii Krakowskiej i Uniwersytetu Jagiellońskiego, chrystianizacja Litwy;
- ✓ wiedza o społeczeństwie – władza jako służba społeczeństwu, wartość nauki w życiu Kościoła i społeczeństwa;
- ✓ plastyka – św. Jadwiga w malarstwie, kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej, specyfika renesansu polskiego, uniwersytety polskie.